

Stupavan

VYDÁVA MESTO STUPAVA

ČÍSLO 6-7/97

AUGUST 1997

Na slovičko...

Leto vrcholí a august vždy končí výročím Slovenského národného povstania a september začína pre školákov povinnosťami a tiež štátnym sviatkom Dňom Ústavy Slovenskej republiky. Akosi sme si odvykli svätiť štátne sviatky účasťou na oficiálnych oslavách a podujatiach. Dni pracovného pokoja využívame na bleskové zotavenie, poslednú možnosť rekreácie alebo úplne prozaicky a určite masovo - na prácu doma, v záhradke, na poli, teda na uspokojenie vlastných záujmov a potrieb. Svojím spôsobom je to najúprimnejšie využitie voľna uprostred pracovného zataženia a vyťaženia, ktoré všetci intenzívne prežívame. Uniká nám pritom podstata akéhokoľvek sviatku - nájsť si v panike času chvíľu pre zamyslenie sa nad existenciou, nad behom času a udalostí, nad všetkým, čo síce žijeme, ale príliš rýchlo sa zlieva do prúdu žnúceho nás stále vpred.

Je symbolické, že dva uznávané sviatky tohto štátu nasledujú tesne za sebou. V podstate jedného i druhého ide o existenciu a svojbytnosť nášho národa. Pochopiteľne, že na históriu a význam každej udalosti sú rôzne náhľady, ktoré vo svojej šírke zachádzajú na jednej strane k velebeniu a na opačnej k zatracovaniu a spochybňovaniu významu tej či onej udalosti.

Ak sa zamyslíme nad ich zmyslom, môžeme povedať, že sledovali spoločný cieľ. V Povstaní za jeho naplnenie zaplatili svojím životom nielen Slováci, ale i príslušníci mnohých európskych národov. Prijatie Ústavy bolo výsledkom politického snaženia o završenie svojbytnosti a štátnotvornosti slovenského národa.

Ak hľadáme svoje korene, tradície a svoju budúcnosť, nemali by sme zabúdať na udalosti, ktoré sa zapísali do dejín nášho národa. Nezabavujme sa svojej histórie, o ktorej môžeme vášnivo diskutovať a polemizovať, ale nemôžeme ju vymazať ani zmeniť.

Dňa 16. augusta v hoteli Stupava sa konalo vyhodnotenie súťaže Najlepší recept na kapustné jedlo. Do súťaže bolo zaradených 335 receptov od 192 súťažiacich z celého Slovenska. Vyhlásenie výsledkov bude dňa 28.9. počas Dňa zelá 97.

Porota je v rozpakoch? Po vizuálnom hodnotení nasledovala degustácia. Mňam...

DEŇ Zelá 1997- Stupava 26.-28.9.1997

Jedno z najväčších podujatí, ktoré organizuje Mestské kultúrne stredisko v Stupave, klope na dvere. Od januára začali prípravy slávností kapusty, ktoré v minulom roku zaznamenali priaznivý ohlas nielen v Stupave, ale i v médiách. Novinári ich označili za "zelobranie" - jediné na Slovensku, záhorácke slávnosti plné dobrej nálady a recesie. Tohtoročné slávnosti nemôžu zaosť, ba naopak, po prvých skúsenostiach ich pripravujeme na vyššej úrovni s dôrazom na tradície, pestrosť programu pre všetky vekové kategórie i väčšiu propagáciu a publicitu. Napriek nepriaznivej finančnej situácii, v ktorej sa mesto a prirodzene i MsKS nachádzajú, slávnosti budú bohatšie, trojdňové a s väčšou podporou médií a sponzorov.

Ženský zákon v záhoráčtine- divadelná hra J.G. Tajovského, ktorú prebásnili do nášmu uchu ľubozvučnej záhoráčtiny "Štefka a Joška Moravčíkovci" - budú herci DPOH v Bratislave hrať pre Stupavčanov a ich hostí v sobotu 20. septembra. S pomocou p. J. Živnéra sa podarilo zorganizovať predstavenie "eném pro nás a pro naše dzeci", ktoré bude zároveň štartom slávností. Stupavské a mástské "handlérky" boli známe v Prešporoku svojou výrečnosťou i dobrým tovarom a práve tým sa chceme prezentovať, za podpory dychovej hudby Veselá muzika, pred predstavením a pred divadlom. Bude to pozvánka pre Bratislavčanov k nám, do Stupavy.

/ pokračovanie na str.6/

Zasadalo mestské zastupiteľstvo

Dňa 26. júna t.r. sa konalo riadne zasadnutie mestského zastupiteľstva v Stupave s nasledovným programom: - kontrola uznesení,

- návrh rozpočtových opatrení k rozpočtu mesta na rok 1997 z dôvodu uzatvorenia skládky Stupava-Žabáreň.,
- VZN mesta Stupava o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia.,
- analýza príjmov a výdavkov mesta od roku 1994.,
- majetko-právne vysporiadanie majetku mesta z pohľadu jeho využitia.,
- odmeny primátora mesta a hlavného kontrolóra za II. štvrťrok 1997.,
- veci majetkové.,
- interpelácie.,
- rôzne.,
- uznesenie, záver.

Primátor privítal poslancov a prizvaných hostí a otvoril rokovanie podľa schváleného programu.

Kontrola uznesení

Materiál predložila hlavná kontrolórka mesta a obsahoval vyhodnotenie plnenia dlhodobých uznesení prijatých v r. 1995 a uznesení z posledného zasadnutia MsZ. Okrem iného správa obsahovala kontrolu uznesenia z r. 1995 - vypracovať zmluvy o prenájme pozemkov pre ich užívateľov. Uznesenie sa plní priebežne a prebiehajú rokovania medzi užívateľmi mestských pozemkov, ktorých bolo oslovených 44. Ďalšou splnenou úlohou bolo ukončenie zmluvných vzťahov, ktoré sa týkali výstavby Stupava-Háje a doriešenie spolupráce s firmou TTP pri výstavbe Stupava Háje. Bola podpísaná dohoda o spolupráci na osem rokov, počas ktorých s a bude spoločne hľadať investor projektu, ktorý je vypracovaný a je vlastníctvom firmy TTP. Bolo prehodnotené čerpanie príspevku mesta na vývoz splaškov tých častiach mesta, ktoré sú napojené na kanalizáciu a konštatované, že tam, kde jestvuje kanalizačná sieť sa príspevok neposkytuje - ulice Štúrova, Bezručova, M. Benku a bytovka na devínskej ceste. Príspevok sa poskytuje

na Mariánskej ul., kde síce kanalizácia je vybudovaná, ale nie je skolaudovaná odľahčovacia stoka, Školská ul. nie je na kanalizáciu napojená. Do konca r. 1997 majú byť na kanalizáciu napojení obyvatelia Záhumenskej ul. Ďalšie úlohy sa týkali vysporiadania majetku mesta a zápisu nehnuteľného majetku do katastra nehnuteľností. S touto úlohou tiež súvisí aj vysporiadanie pozemkov pod bytovými domami, čo je podmienkou pre urýchlenú realizáciu prevodu vlastníctva bytov - ich odpredaja. V kontrole uznesení sa konštatovalo, že zo strany zodpovedných pracovníkov bola zápisu bytového hospodárstva venovaná maximálna pozornosť. Plní sa aj úloha pripraviť na odpredaj, prípadne prenájom vysporiadané pozemky mesta O kúpu pozemkov už prejavili záujem ich užívateľia a s návrhom kúpnej ceny. Mestská rada s navrhovanými cenami nesúhlasila a požiadala finančnú komisiu, aby sa týmto problémom zaoberala.

Rozpočtové opatrenia

Ako sme už avizovali v minulom čísle na rokovanie bol pripravený obsiahly a závažný materiál o rozpočtových zmenách v dôsledku uzatvorenia skládky Stupava-Žabáreň. O situácii informoval primátor mesta. Poslanci prerokovali návrh opatrení a prijali ho bezo zmien. Okrem toho uznesením uložili prednostovi, vedúcim oddelení a riaditeľom organizácií rad úloh k zabezpečeniu realizácie opatrení v konkrétnych podmienkach s tým, aby zabezpečili riadny chod mesta. Systém vecných opatrení svojím zameraním a rozsahom je prípravou na budúci rok, kedy už nemožno predpokladať taký objem príjmov ako v roku 1997 a zvlášť taký podiel prevádzkových nákladov na celkových výdavkoch aký bol v tomto roku.

VZN o poplatkoch...

Poslanci schválili návrh znenia VZN o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia, o ktorom sme informovali

v minulom čísle. Úplné znenie VZN je k dispozícii na MsÚ.

Analýza príjmov a výdavkov...

Hlavná kontrolórka vypracovala Analýzu príjmov a výdavkov mesta od roku 1994. Rozsiahly materiál nielen počtom strán, ale predovšetkým údajmi a porovnaniami veľmi presne zmapoval ekonomický vývoj a hlavné trendy, ktoré sa uplatňovali od r. 1994. Z Analýzy vyberáme niektoré konštatovania, ktoré napriek tomu, že môžu pôsobiť ako vytrhnuté z kontextu, bez bližšieho vysvetlenia vzťahov sú predsa len zaujímavé a vhodné na zamyslenie sa: - celkové príjmy rozpočtu mesta od r. 1994 majú pomerne výrazne klesajúcu tendenciu, v porovnaní príjmov v r. 1994 a očakávaných príjmov v r. 1997 sú príjmy o 19,8 mil nižšie ako v r. 1994., - najvýraznejšie sa na tomto poklese príjmov podpísali príjmy zo skládky, v r. 1994 predstavovali tieto príjmy 73,2% príjmov, v roku 1997 už len 57,6%, - v sledovanom období príjmy mesta predstavujú čiastku 211,6 mil. Sk.

V roku 1994 výška príjmov na jedného obyvateľa predstavovala 7939 Sk, v roku 1997 už len 5610 Sk. Pokles reálnych príjmov bol dôvodom pre úver. Vo výdavkoch mesta za sledované obdobie je tendencia postupné narastania výdavkov - príspevkov na činnosť príspevkových organizácií. Príspevok na činnosť MsPTS sa za sledované obdobie strojnásobil, príspevok na prevádzku MsKS sa pohybuje od 4,5 do 6,8% z celkových výdavkov a príspevok na činnosť VaK sa poskytoval v rozsahu od 2,5 do 7,5% k celkovým výdavkom. Podobne náklady na MsSS od roku 1994 postupne narastajú, pričom príjmy zostávajú na rovnakej úrovni. Priemerný počet obedov je v r. 1997 denne 196 a ročný príspevok na stravu pre dôchodcov stravníkov je v r. 1997 plánovaný vo výške 969 tis. Sk. 88 stravníkom sa strava vozí domov. Na opravy a výstavbu komunikácií sa za sledované obdobie vynaložilo 19 mil korún, pričom výdavky majú klesajúci trend. Výdavky na činnosť mestskej

polície vzrástli v porovnaní s r.1994 o 76,7%, príjmy z činností mestskej polície, hlavne z kontrolnej činnosti sú zanedbateľné. Výdavky samosprávy od r. 1994 vzrástli o 97%. Tieto súvisia aj s posilnením jednotlivých oddelení MsÚ prijatím nových pracovníkov, rozšírilo sa i materiálne-technické zabezpečenie pracovísk. Mesto zo svojho rozpočtu vydalo za uplynulé obdobie na bytové hospodárstvo t.j. 220 b.j. 2,4 mil Sk, okrem toho prispelo na výrobu tepla čiastkou 2,2 mil. Sk. Okrem toho mesto poskytlo príspevky na športové aktivity, školstvo, cirkev a ďalšie záujmové združenia z rozpočtu 3,547 mil. Sk.

Z prehľadu je zrejмый rast neinvestičných výdavkov mesta o 35,7%, čo v absolútnych číslach znamená, že oproti r. 1994 sa v roku 1997 očakávajú výdavky vyššie o 10,3 mil Sk. Investičné výdavky za sledované obdobie majú výrazne klesajúcu tendenciu. Ak sa v r. 1994 investovalo z vlastných zdrojov 36,5 mil. Sk, tak v roku 1997 to je len 8,4 mil Sk a z úveru sa bude čerpať 9,1 mil Sk. V r. 1996 investičné výdavky tvoria len 37,5% výdavkov a v r. 1997 je to už len 21,2%. Za sledované obdobie sa na investičné akcie vynaložilo 102 mil Sk z toho na vodovodné siete 6,2 mil Sk., dostavbu ČOV 11,2 mil Sk., sanáciu skládky 38,4 mil Sk., kanalizáciu 19 mil Sk /+ 14,5 mil z úveru/, komunikácie 6,2 mil Sk a na rekonštrukciu budov 3 mil Sk. Predložená analýza podnietila polemiku, z ktorej vzišla závažná otázka o tom, či sú zdroje mesta v rozpočte rozdeľované podľa priorít a či má mesto dlhodobejšiu koncepciu rozvoja, ktorá by bola základnou orientáciou i podkladom pre plánovanie a rozdeľovanie príjmov v prospech skutočného optimálneho rozvoja mesta. Poslanci Analýzu prerokovali a zobrali na vedomie s tým, že uložili predsedom komisii MsZ využiť ju pre činnosť komisii a prijať východiská pre riešenie komunálnych problémov mesta.

Teplifikácia mesta

Na základe výberového konania firma

Johnson Controls International spol. s r.o. Bratislava pripravuje realizáciu nového systému teplifikácie mesta. Projekt i spôsob financovania predstavil poslancom EPC p. Ing. Krcho. Zároveň predložil poslancom pracovný návrh zmluvy o nájme a prevádzke sústavy centralizovaného zásobovania teplom medzi prenajímateľom Mestom Stupava a nájomcom Johnson Controls. Firma požaduje od mesta finančnú čiastku vo výške 13 mil. Sk na financovanie nového tepelného zdroja a ďalšie garancie. Primátor vymenoval komisiu pre posúdenie ekonomických a právnych problémov zmluvných vzťahov medzi obidvoma stranami.

Interpelácie

V tomto bode programu poslanci predložili žiadosti a pripomienky od občanov. Opakovaná bola interpelácia vo veci vybudovania verejných sociálnych zariadení na mestskom trhovisku. Ďalšia interpelácia sa týkala opravy cesty v križovatke ulíc Školská a Hlavná.

Na záver poslanci prijali uznesenie. Najbližšie zasadanie MsZ bude 11. septembra t.r.

Zasadala mestská rada

Vo štvrtok 21.8.1997 zasadala mestská rada, ktorá prerokovala materiály a program zasadnutia Mestského zastupiteľstva. Prerokovaný bol stav prípravy zmluvy s firmou Johnson Controls International a.s. Bratislava, ktorá bude zabezpečovať nový systém teplifikácie mesta. Po pripomienkach komisie, ktorá pripravovala zmluvu, bola právničkou mesta dopracovaná s prihliadnutím na nové skutočnosti. Požiadavky mesta boli druhou stranou akceptované a definitívne znenie zmluvy, podľa ktorej mesto svojím vkladom 13 mil. Sk poskytne návratnú finančnú výpomoc horeuvedenej firme, bude predložené na rokovanie a schválenie MsZ.

Prerokovaný bol aj návrh na občianskych prisediacich okresného a krajského súdu.

Na postriežke

Obyvatelia „horného konca“ Stupavy sú dotknutí pocitom zanedbávania zo strany mesta. Poukazujú na to, že napríklad vlajková výzdoba končí pri mestskom úrade, verejné telefóny v tejto časti vôbec nie sú inštalované, sťažujú si na kosenie, pretože v „mestečku“ sa kosí dvakrát než tam jedenkrát. Pritom tiež trpia v poslednej dobe zvýšenou frekvenciou nákladných áut smerujúcich do zohoru na skládku, životným prostredím, ktoré ovplyvňuje čerpacia stanica atď. Keď sa už nič iné neurobí, tak aspoň redakcia Stupavana sa obráti na telekomunikácie so žiadosťou o umiestnenie verejných telefónov v tejto časti mesta. Berte to ako verejný príslub.

Na stránkach Stupavana sa už toľkokrát písalo o nutnosti vybudovať verejné sociálne zariadenie, že už pomaly nebude rubriky, v ktorej by táto téma nebola opísaná. Nenašlo sa doteraz riešenie, pričom je to akútny problém a takéto zariadenie patrí k základnému vybaveniu mesta, alebo trhoviska. Patrí ku celkovej kultúrnosti ako predpoklad čistoty a ochrany životného prostredia. A trhovisko bez tohto vybavenia vlastne ani trhoviskom nie je. Dokedy ešte treba o tomto písať?

Provizórna úprava štátnej cesty pravdepodobne zodpovedá technológii budovania komunikácie pred konečnou úpravou, ale teraz počas sucha sa v tejto časti natoľko zvýšila prašnosť, že ľudia čakajúci na autobusovej zastávke občas podľahnú fatamorgáne, ako keby boli na púšti počas pieskovej búrky. Fatamorgánou je polievacie auto, ktoré by problém vyriešilo. Nechodí ani od Bratislavy, ani od mestského úradu.

Nemalou mierou sa na vylíatí potoka podpísal i zanedbaný stav koryta a jeho znečistenie. Od plytkého dna sa ani iné nedalo očakávať, čo sa najviac prejavilo na Marcheggskej ulici. Povodie Dunaja, ktoré spravuje Stupavský potok, začalo s rozsiahlym a dôkladným čistením koryta aspoň v tej časti, ktorá je momentálne bez vody. Júlová skúsenosť nám opäť pripomenula, že zanedbané povinnosti sa prihlásia v najmenej očakávanej chvíli. Dúfajme, že po vyčistení sa potok stane dokladom nášho pozitívneho vstupu k prírode a životnému prostrediu.

Na konci ul. Železničnej, pri veľkoobjemovom kontajneri vznikla divoká skládka všetkého možného, čo sa pravdepodobne už nezmesťilo do kontajnera. Ťažko usúdiť či vznikla ako revolva voči nevyvezenému kontajneru, ale aj tak stojí za pozornosť nekultúrnosť konania tých, ktorí sypali smetie vedľa. A je ho tam dosť. Neboli to určite deti, ale dospelý bez akýchkoľvek zábran vytvoril smetisko pri vstupe na Kolóniu. Nechce sa mi veriť, že by nebolo svedkov, ktorí síce videli, počuli, a predsa nepovedali ...

Investičné akcie pokračujú

Napriek nepriaznivému vývoju plnenia príjmov mestského rozpočtu pokračujú v našom meste investičné akcie podľa schváleného harmonogramu postupu prác do konca roku 1997. Navyiac pribudli práce súvisiace s následkami povodne - odstraňovanie škôd na komunikáciách a budovách, o čom píšeme na inom mieste Stupavana.

Kanalizácia a komunikácie

Kanalizačný zberač budovaný na Hlavnej ulici je dokončený až po domov dôchodcov a je pripravený na kolaudáciu. Teraz sa realizujú krátke kanalizačné spoje na Vinohradskej ulici a je pripravené stavebné povolenie na odkanalizovanie Kolónie. V prvej etape bude budovaná kanalizácia na ulici Mierovej až po Železničnú ulicu. Počas vegetačného pokoja sa kanalizačný zberač prepojí cez polia zo Železničnej na ČOV.

Zároveň prebiehajú rekonštrukčné práce na komunikáciách ul. Hlavná a Mariánská.

Elektrifikácia

V zmysle nového územného plánu sa realizuje elektrifikácia v častiach Džitéčka a Lesná ulica, ktoré sú takto pripravené na začatie individuálnej bytovej výstavby.

Rekonštrukcia budovy

V súlade s programom investičných akcií prebehla výmena strešnej krytiny na budove mestského úradu a dokončenie prístavby, ktorá pôvodne mala byť samostatným vchodom do sobášnej siene /terajšia zasadačka/. Vzhľadom na nevyhovujúci stav elektroinštalácie bude rekonštrukcia pokračovať odstraňovaním závad zistených pri revízii elektroinštalácie, montovaním hromozvodov atď.

Skládka odpadov

Správca skládky obdržal súhlas na prevádzkovanie skládky za osobitných podmienok, podľa schváleného Prevádzkového poriadku s účinnosťou od 24.7.1997. Zároveň sa dokončuje oplotenie areálu skládky a pripravuje sa odpľňovanie navezeného odpadu. Objednané sú expertízne posudky na

technické riešenie, posúdenie projektu a posudok na výhľadové prevádzkovanie skládky v zmysle platných noriem a predpisov.

Rehabilitačné stredisko

Mesto pripravuje priestory pre premiestnenie rehabilitačného strediska z domova dôchodcov / bolo úplne zatopené/ do budovy zdravotného strediska. Zdravotnícke služby, ktoré doteraz garantovalo mesto, sa tak dostanú pod jednu strechu, čo bude na prospech lekárov i pacientov.

Rehabilitačné stredisko začne fungovať od 15. septembra t.r.

Priestory pre políciu

Avízované umiestnenie obvodného oddelenia PZ SR / presídlenie zo Zohoru/ dostáva reálnu podobu. Sídлом oddelenia bude budova bývalého obvodného úradu / býv. štátne rybárstvo v parku/ Oddelenie v počte 24 príslušníkov potrebuje pre svoju činnosť celú budovu, v ktorej mali svoje kancelárie sociálny a živnostenský odbor Okresného úradu. Pre tieto pracoviská sa pripravujú kancelárske priestory v budove Mestskej polície. Obvodné oddelenie PZ SR Stupava začne fungovať od 1. októbra t.r.

Vybavovanie sťažností a petícií v podmienkach samosprávy

V prvom polroku 1997 bolo na MsÚ doručených 31 podaní, z toho 27 sťažností a 4 petície. Z celkového počtu sťažností sa v predmetnej veci opakovane sťažovali dvaja občania, jeden z nich dokonca trikrát. Tri sťažnosti nemali odosielateľa, čiže boli anonymné a jedna sťažnosť bola stiahnutá bez riešenia. Podľa smerovania sťažností a petícií ich môžeme rozdeliť nasledovne : 14 sťažností smerovalo na riešenie susedských vzťahov medzi občanmi., 15 sťažností na MsÚ v rôznych oblastiach /zaujatie verejného priestranstva, poškodzovanie zelene, parkovanie, ochrana životného prostredia/, dve sťažnosti neprislúchali riešeniu MsÚ /sťažnosť na lekára, petícia na prevádzku strelnice/.

V stanovenej lehote, t.j. 30 dní, nebolo odpovedané na štyri podania. Mestské

zastupiteľstvo dňa 27.2.97 prijalo uznesenie, v ktorom uložilo dôsledné plnenie termínov na vybavovanie sťažností, čo sa pozitívne prejavilo v sledovanom období, i keď určité nedostatky boli zaznamenané.

Väčšina sťažností, ktoré mestský úrad obdrží, sa týkajú susedských vzťahov, ktoré na úrovni mestského úradu nie je možné definitívne doriešiť, pretože ide väčšinou o priestupky a ich riešenie zo zákona prislúcha štátnej správe /Okresný úrad Malacky/. Tento ich však tiež nerieši a odstupuje ich na doriešenie mestskému úradu s odôvodnením, že ide o občanov mesta Stupava. Tento problém definitívne vyrieši novela zákona o sťažnostiach, ktorá by mala byť prerokovaná v NR SR v II. polroku 1997.

Anonymné sťažnosti sa týkali vecí verejných - umývanie auta na verejnom priestranstve, zrušenie geriatrických sestier - protest, obmedzenie prevádzky amfiteátra počas letných prázdnin. Tieto sťažnosti boli riešené a občania boli informovaní prostredníctvom časopisu Stupavan. Pri opakovaných sťažnostiach išlo o neskoré vybavenie prvej sťažnosti, mestský úrad na sťažnosť opakovane reagoval a odpoveď bola sťažovateľom akceptovaná.

Za neuspokojivú bola považovaná jedna odpoveď a to na petíciu podanú obyvateľmi mesta na prevádzku kaviarne Delta, ktorú je potrebné opätovne riešiť.

Úroveň vybavovania sťažností sa v podmienkach samosprávy mesta značne zlepšila vďaka zodpovednejšiemu prístupu pracovníkov MsÚ.

Ing. Jankovíková, HK

Zo svätajakubského jarmoku

Majster rezbár pri práci

Súťaž o najkrajšiu predzáhradku, najkrajší balkón...

Redakcia časopisu Stupavan vyhlásila súťaž o najkrajšiu predzáhradku, balkón, záhradnú úpravu pred domom. Prinášame niekoľko záberov - pre inšpiráciu, pretože súťaž pokračuje. Zámerne neuvádzame majiteľov, aby sme neovplyvnili Vaše rozhodovanie. Hodnotenia sa môže zúčastniť každý, kto navštívi počas Slávnosti kapusty areál pri Kultúrnom dome. Tu budú vystavené všetky fotografie označené len číslom a Vy hlasovacím lístkom rozhodnete o tom, kto si odnesie pekné ceny.

Do súťaže sa môžete prihlásiť najneskôr do 12.9 v kancelárii Kultúrneho domu alebo v Mestskej knižnici Ruda Morica. Podmienkou je fotografia súťažného objektu.

DEŇ zelá 1997

dokončenie z titulnej strany

Po odštartovaní v Bratislave začnú prípravné práce v Stupave pri Kultúrnom dome, aby v piatok 26.9. bolo všetko pripravené na Jesenný stupavský jarmok /dvojdňový/, okresnú výstavu ovocia, zeleniny a kvetov /pripravujú organizácie SZZ Stupava/, výstavu poľnohospodárskych strojov, súťaž o „najčastejšiu zelovú huavičku“, súťaž o „najkrajšiu dzivokú buču“ /dyňové strašidlo/, bohatý kultúrny program /country skupina Arion, tanečný súbor Niagara, Vienok, Veselá muzika s Josefom Zímom, dychový orchester Jožka Konečného, Veselka z Lábu, Safari show so Sandrou Junasovou, diskotéka s Montym, ohňostroj atď/.

Prípravu podujatia zabezpečuje okrem MsKS Stupava i prípravný výbor, v ktorom sú zastúpené organizácie SZZ, poslanci MsZ, zástupcovia stupavských podnikov atď.

Organizátorom ide o to, aby počas slávností kapusty žilo mesto a jeho obyvatelia touto udalosťou, aby v reštauračných zariadeniach boli na ponuke jedál špeciality z kapusty /radi poskytneme recepty zo súťaže/, aby v areáli slávností bol dostatok kapusty od súkromných pestovateľov a výrobcov kyslej kapusty, aby sa predávali kapustové báľeše, koláče, lokše našich stupavských gazdiniek a tiež aby sa pilo stupavské víno. Podľa informácií z daňového i živnostenského úradu je možné povoliť príležitostný predaj domácich výrobkov i týchto špecialít fyzickým osobám, ktoré nemajú živnosť

ak ich príjem nepresiahne zákonom stanovenú čiastku. Obraciame sa na šikovné gazdinky, vinárov, aby sa prihlásili v Kultúrnom dome s ponukou sortimentu na predaj kvôli zabezpečeniu predajných miest.

Ponuka platí i pre podnikateľov, majiteľov stánkov s občerstvením, aby si včas rezervovali predajné miesta.

Mestské kultúrne stredisko Stupava vyhlasuje pre deti a detské kolektívy súťaž o „najkrajšiu dzivokú buču“ - strašidlo z dyne. Súťažné exempláre treba priniesť do výstavnej siene Kultúrneho domu 25. septembra t.j. vo

štvrtok v čase od 15.00 do 19.00 hod.

Mestské kultúrne stredisko Stupava a organizácie SZZ Stupava vyhlasujú súťaž pre pestovateľov kapusty o „najčastejšiu huavičku zelá“, súťažný exemplár treba priniesť do výstavnej siene Kultúrneho domu 25.9. v čase od 15.00 do 19.00 hod. alebo 26. septembra t.j. v piatok od 10.00 do 12.00 hodiny.

Organizácie SZZ Stupava - spoluorganizátor Okresnej výstavy ovocia, zeleniny a kvetov sa obracia na pestovateľov, aby prispeli a prezentovali výsledky svojej pestovateľskej práce na tejto výstave. Výpestky treba priniesť do výstavnej siene Kultúrneho domu, pričom jedna vzorka - 3 kusy ovocia, zelenina alebo kvetov, 25.9. v čase od 15.00 do 19.00 hod alebo 26.9. v čase od 10.00 do 12.00 hodiny. Slávnostné otvorenie výstavy bude v piatok 26.9. o 18.00 hodine / pri Kultúrnom dome/.

Veríme, že slávnosti kapusty budú mať dobrú odozvu, bohatú návštevnosť, pestrý program a vysokú úroveň, aby sme sa pričínili o dobré meno nášho mesta.

Pavel Slezák, riaditeľ MsKS

Vyhodnotenie súťaže o najlepší recept

Mestské kultúrne stredisko Stupava - organizátor slávností kapusty - Deň zelá 1997 zorganizovalo v sobotu 16. augusta vyhodnotenie súťaže o najlepší recept na kapustné jedlo. Do súťaže bolo zaradených 335 receptov zo všetkých kútov Slovenska. Odborná porota pod vedením majstra kuchára Ondreja Antovského, predsedu Slovenského zväzu kuchárov a cukrárov, vybrala do užšej súťaže dvadsať receptov. Podľa nich pripravili v hoteli Stupava - kongrescentrum, ktorý podujatie sponzoroval - chutné jedlá, ktoré v sobotu porota hodnotila, degustovala a pravdaže aj ocenila. Prvú cenu v hodnote 5.000,- Sk získal recept na Plnené kapustové listy od p. Štefánia Koptákovej z Novej Bystrice. Porota udelila celkom desať cien a autorom ocenených receptov budú ceny odovzdané 28. septembra počas slávností kapusty Deň zelá 97 v Stupave. Receptúry uverejnia časopisy Slovenka a Dorka, ktorých vydavateľ - vydavateľstvo Živena a.s. - je jedným zo sponzorov súťaže.

Organizátori súťaže ďakujú vedeniu a personálu hotela Stupava - kongrescentrum za mimoriadnu ochotu a zodpovednosť pri príprave tohto náročného podujatia.

Pri príležitosti slávností kapusty vyjde mimoriadne číslo Stupavan-u, v ktorom okrem víťazných receptov budú uverejnené i recepty stupavských gazdiniek, ktoré sa zapojili do súťaže. V nedeľu 28.9. bude ochutnávka jedál, ktoré uspeli v súťaži. -ps-

DEŇ Zelá 1997

program:

- 26.- 27.9. Stupavský jesenný jarmok 26.9.
18.00 Otvorenie okresnej výstavy ovocia a zeleniny a poľnohospodárskej techniky
19.00 - koncert country skupina Arion a tanečný súbor Niagara
27.- 28.9. Tradičné remeslá -ukážky remesiel
27.8. 8.00 - budíček s Veselou muzikou
9.30 Na vozoch, picigloch a pješky se zelím a grincajchem - symbolické stretnutie na Zelovém placi pred Kultúrnym domom
10.00 Vyhlásenie slávností kapusty Deň zelá 1997
-detský folklórny súbor Vienok
17.00 Na našem humne divné vjei sa dejú... dychová hudba Veselá muzika, Josef Zíma, Sedmička Jožka Konečného z Hodonína, Veselka z Lábu, cimbalová muzika
28.9. 14.00
Safari show so Sandrou Junasovou - program pre deti
16.00 Vyhlásenie výsledkov súťaží: Najlepší recept na kapustné jedlo, „najčastejšiu huavičku zelá“, „najkrajšiu dzivokú buču“
- detský folklórny súbor Lieska
- ľudová veselica
21.00 záver slávností, ohňostroj
V prípade nepriaznivého počasia bude program v Kultúrnom dome.

OZNAM - oznamujeme všetkým záujemcom o ambulatný predaj kapusty, vína, domáceho pečiva atď. počas slávností kapusty v dňoch 26.-28.9. 1997, aby sa prihlásili v Kultúrnom dome najneskôr do 10. septembra t.r. Blížšie informácie na t.č. **07/5934312.**

Stupavský potok nabral silu

Vraciame sa k udalostiam, ktoré začiatkom júla zasiahli časť strednej Európy a tiež i naše mesto. Nie v takom rozsahu, ako napríklad na Morave, kde následky povodní porovnávajú s následkami vojny. Prekvapil nás náš Stupavský potok, o ktorom sme vedeli, že ak naberie silu, dokáže zalíť malý park a to je všetko. Presvedčili sme sa, že príroda dokáže pripraviť prekvapenie, ktoré nepamätajú ani osemdesiatnici a zaskočí nás - vybavených modernou technikou, ťažkými mechanizmami v boji o majetok, zdravie i holý život. Pre osvieženie pamäti, pretože augustové horúčavy už vysušili zaplavené lúky, parky a znížili hladinu vody v potoku, prinášame krátku reportáž písanú pod bezprostredným dojmom z udalostí 8. júla t.r.

Aby sme nezabudli...

Kto sledoval českú televíziu a súcitil s ľuďmi postihnutými katastrofálnymi povodňami, možno si ani nepomyslel, že po neutíchajúcich dažďoch, ktoré vypukli v piatok o 21.00 hodine namiesto prvej prázdninovej diskotéky v amfiteátri, nastane podobná situácia aj v Stupave. Príval vody z okolitých hôr sa valil cez Borinku, kde voda presiahla aj most a cestu nad potokom a pokračovala do pivnice a záhrad v blízkom okolí. Stupavský potok sa vylial z koryta už na Obore, kde silu vody a svoju bezmocnosť pred potokom, ktorý sa zmenil na ničiaci živel pocítili najprv v hoteli Stupava. Personál bezradne pozoroval stúpajúcu vodu, ktorá sa ako nepríjemný hosť snažila vstúpiť do hotela. Našťastie ich chránilo obloženie z vrec naplnených pieskom. Voda zaplavila parkovisko a okolie hotela, jediné bezpečné miesto boli tenisové kurty.

Silný prúd vody pokračoval na svojej ničivej ceste, pričom zalíť záhrady na Dukelskej a Novej ulici a jediné, čo vyčnievalo nad hladinou, bola kukurica, o ktorej sa tento rok určite nedá povedať, že „zahoraua“. Prúd vody zalíť časť veľkého parku a valil sa nekontrolovane do Katovej uličky a pokračoval do parku. Ešte pred písaním tejto správy som chcel položiť otázku riaditeľovi MsPTS - správcovi zámockého parku, prečo je rybník v zámockom parku vypustený? Dnes už takáto otázka je skôr nevhodným vtipom. Zámocký park postihla katastrofa. Rybník naplnený, park zaplavený až po hlavy levov, teda po krk, pretože hlavy

majú dávno odrazené. Voda zaplavila aj bývalé vodné priekopy - a susediace priestory - pivnice, sklady. Výška vody dosahovala výšku oblúka mosta vedúceho do kaštiela. Domov dôchodcov bol dňa 8. júla v stave ohrozenia. Zatopený bol aj malý park, celá plocha sa zmenila na rozvodnené koryto a prúdilo smerom k splavu, ten sa zmenil na „niagarský vodopád“. Obrovský príval vody sa valil smerom k Bitúnkovej ulici, kde boli občania azda najviac postihnutí. Voda hrozivo dosahovala úroveň mosta a cesty a domy pri potoku mali zaliate pivnice, záhrady a hrozilo zatopenie bytov.

V ťažkej situácii občanom účinne pomáhali pracovníci MsPTS Stupava na čele s riaditeľom p. Mištinom, ktorý márne „zháňal“ piesok. Pieskovňa bola už o 13.30 zatvorená, tak aspoň „povymetal“ zásoby stavebných firiem. Na pomoc prišli aj vojaci z posádky v Malackách, ktorí zachraňovali situáciu v domove dôchodcov. Povodeň však nelútostne zaplavila všetky pivničné priestory kaštiela a o 15.00 hodine hladina vody stále stúpala. Dážď neustával, nad Stupavou je stále zamračené. Ing. Dušan Paulík, poverený zastupovaním primátora / v tom čase bol na dovolenke/ vymenoval protipovodňovú komisiu, ktorá koordinovala postup havarijných prác a opatrení súvisiacich s povodňou. V Malackách v tom čase vyhlásili druhý stupeň povodňovej pohotovosti a o niečo neskôr do Stupavy prišla prednostka OÚ Malacky Ing. A. Hruzová, aby koordinovala záchranné práce s plukom CO v Malackách, okresnou správou ciest a ďalšími organizáciami vybavenými potrebnou technikou a ľuďmi.

O 15.00 hodine sa prepadla časť komunikácie na Marcheggskej ulici. Silný prúd vody vymlel nové koryto a voda strhávala pôdu, stromy a smerovala po nádvorí domu na rohu ulice Marcheggskej do potoka. Príval vody zvýšil hladinu potoka, ktorá pod Bitúnikom začala ohrozovať druhý a posledný most i komunikáciu pretínajúcu Stupavu smerom na Malacky. Situácia nabrala na dramatickosti okolo 18. hodiny kedy boli zistené náznaky podomletia štátnej komunikácie pred DD a hrozilo zosunutie jej podlažia. V tom čase pracovníci domova dôchodcov sa brodili po moste do budovy, pričom suterén bol úplne zaliaty a voda pretekala prízemím z nádvorja smerom do ulice. Nad úrovňou mosta bolo cca 20 cm vody. Hrozilo zosunutie mosta, pretože

základy i klenby boli podmáčané. Pod Bitúnikom kulminovala hladina potoka a silný prúd vody ohrozoval statiku mosta. Rozhodnutie o uzatvorení prejazdu spôsobilo, že do Mástu sa z „horného konca“ dalo ísť autom len po diaľnici a cez Lamač. Stupavčania boli na nohách, keby sa konal Challenge Day, účasť by bola stopercentná. Panovala však rozpačitá nálada a obavy, čo bude ďalej, čo sa stane v noci.

Záchranné práce pokračovali najmä v zámockom parku a v domove dôchodcov, pretože bol najviac ohrozený. Pracovali tu vojaci CO, zamestnanci MsPTS, VaK, dobrovoľní požiari, situáciu monitoroval povodňový štáb mesta pod vedením Ing. D. Paulíka a okresný povodňový štáb pod vedením Ing. Hruzovej.

Mestským rozhlasom bol vyhlásený oznam, aby sa občania a boli ich húfy- nezdržovali na komunikácii pred DD, pretože hrozí jej zrútenie. Napriek tomu, že rozhlas bolo dobre počuť, mnohí Stupavčania prejavili minimum disciplíny a čakali, až sa cesta prepadne. Aj sa prepadla. Dielo skazy bolo dovŕšené. Hlavná cesta bola uzatvorená, chodci mohli prejsť len po provizórnom chodníku. Stupavu roztrhol potok na dve časti, nedostupné pre dopravu. Tichý, niekedy až lenivý potok dokázal zastaviť dopravu medzi Bratislavou a Malackami. Skutočnosť, ktorú sme si nevedeli predstaviť, nás vyviedla z rovnováhy a 'stereotypu. Skomplikovala dopravu do zamestnania, zásobovanie, ochromila život mesta.

V nasledujúce dni, keď prítok vody opadol, potok sa vrátil do svojho koryta, pokračovali práce na odstraňovaní následkov povodne. Storočná voda nás prinútila zastaviť sa, spomaliť tempo a uvedomiť si, že okrem nás a našich plánov je tu sila, ktorá sa prejaví napriek našim plánom a predstavám.

Mohlo to byť aj horšie, dôkazom sú tragédie na Morave, ale i napätie z ohrozenia v obciach neďaleko Stupavy. Mali sme šťastie bez akýchkoľvek zásluh a práve preto mali by sme myslieť na tých, ktorí bez akýchkoľvek príčin zažili hroznú katastrofu.

-ps-

Podpora a pomoc mestu

Mesto Stupava nezostalo vo svojej ťažkej situácii spôsobenej povodňou osamotené, bez pomoci a podpory.

Po zverejnení správy o tom, že mestské zastupiteľstvo v Bratislave rozhodlo o poskytnutí finančnej pomoci obciam postihnutým povodňami, primátor hlavného

mesta SR Bratislavy Peter Kresánek poslal primátorovi mesta Stupava list tohto znenia:

*Vážený pán primátor,
s účasťou som sledoval situáciu spôsobenú záplavami v dôsledku nedávneho rozvodnenia rieky Moravy. Vzhľadom na to, že aj vo vašom meste vznikli škody spôsobené touto živelnou pohromou, rozhodol som po porade s vedením mesta a s politickými klubmi mestského zastupiteľstva, že hlavné mesto SR poskytne Stupave finančnú výpomoc v sume 150 000,- Sk na opravy prepadnutých a poškodených mestských komunikácií. Poskytnuté finančné prostriedky zasielam na účet Vášho mesta.*

S úctou Peter Kresánek.

Pomoc prišla nášmu mestu a jeho pokladnici mimoriadne vhod, pretože po znížení rozpočtu už aj tak neboli voľné prostriedky na odstraňovanie nepredvídaných rozsiahlych škôd spôsobených povodňou. Primátor mesta Stupava okamžite poslal list s podakovaním za túto mimoriadnu pomoc.

Vážený pán primátor !

Dovoľte, aby som Vám podakoval za finančnú výpomoc, ktorú Vaše mesto poskytlo Stupave na odstránenie porúch komunikácií spôsobených záplavami. Poznám tiež finančné problémy hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy a viem si predstaviť náročnosť jeho vedenia. Napriek tomu ste urobili tento solidárny čin pre naše mesto.

Verím, že raz bude iné prerozdelenie finančných prostriedkov a hlavne daňový systém, aby sme mohli naše mestá a hlavne naše hlavné mesto, zveľaďovať podľa našich predstáv.

Dakujem a prajem Vášmu mestu a Vám osobne veľa úspechov.

S úctou Anton Darás

Kolko nás stála povodeň ?

Po opadnutí vody sa okamžite začali práce na odstraňovaní následkov povodne. Úlohou číslo jeden bolo sprístupniť štátnu komunikáciu a miestnu komunikáciu, ktoré boli prepadnuté a značne poškodené. Súbežne s tým sa muselo hľadať riešenie i do budúcnosti, pretože podložie obidvoch komunikácií bolo podomleté prúdom vody pretekajúcim bývalým odvodňovacím systémom zo zámockého rybníka a vodnej priekopy okolo budovy kaštieľa.

Dalším problémom bolo vybudovať

spevnené koryto potoka v časti Marchéggskej ulice, ktoré bolo treba najprv vyčistiť, prehĺbiť a spevniť, aby voda v budúcnosti nepodomlela komunikáciu.

Domov dôchodcov je momentálne pripravený napojiť sa na miestnu kanalizáciu, zámocký rybník bude odvodnený do Stupavského potoka. Poškodený je i vstupný most do kaštieľa, na ktorom je porušená základová konštrukcia a tiež aj samotná klenbová konštrukcia mosta. Na odstránení škôd sa podieľa mesto v súčinnosti s Krajským úradom Bratislava, ktorému zariadenie patrí.

Náklady na odstránenie škôd spôsobených povodňou by nemali prekročiť čiastku 3 mil. Sk. Mesto požiadalo o dotáciu Okresný úrad Malacky, Červený kríž a konto pomoci organizované STS Markíza. Na rekonštrukciu boli použité aj peniaze - dar hlavného mesta SR - Bratislavy.

Solidarita Stupavčanov

Stupavský jarmok bol vhodnou príležitosťou pre zorganizovanie finančnej zbierky na pomoc ľuďom postihnutým záplavami. Stupavčania, ktorí na vlastné oči videli, čo dokáže náš tichý a pokojný Stupavský potok precitli k väčšej solidárnosti a ochote pomôcť ľuďom, ktorí pri záplavách prišli k nepredvídaným škodám a ťažkostiam. Finančnú zbierku počas Stupavského jarmoku organizovali obetavé členky oboch organizácií SCK v Stupave. Nepretržite počas oboch jarmočných dní zbierali príspevky, ktoré dosiahli obdivuhodnú čiastku 60.550,- Sk. Každý, kto podľa svojich možností prispel na zbierku, zmiernil straty, bolesť i ťažkosť tým, ktorí nie svojou vinou sa dostali do zložitej existenčnej situácie. Všetkým patrí úprimné podakovanie za prejavenu humanitu, solidárnosť a účasť na utrpení spoluobčanov.

SCK Stupava organizácie I,II

Pomoc stupavských veriacich

Zaiste všetci sme v minulých dňoch zaskočení pozerali na živelnú pohromu spôsobenú záplavami v susedných krajinách a čiastočne i u nás. Nielen mladší, ale i mnohí starší videli túto pohromu okolo seba vo svojom živote prvý raz. Mnohých nás to viedlo i k zamysleniu nad hodnotami života a ich nestálosťou. V modlitbách sme denne prosili za tých, ktorí boli záplavami postihnutí bezprostredne. Vo svojom vnútri sme Pánu Bohu ďakovali za milosť viery, ktorá dáva silu a schopnosť zostať pevní.

Veriaci zo svojich zbierok udržujú kostoly a ich opravu. V každoročných zbierkach pamätajú na zostarnutých kňazov a reholné

sestry - teda na Charitu. Svojou zbierkou podporujú i misijné dielo. Každoročnou zbierkou podporujú mladých kandidátov kňazstva. Teda nie je toho málo, ale i napriek tomuto všetkému s láskou a ochotou prijali prosbu Arcibiskupského úradu o pomoc pre postihnutých záplavami a prispeli sumou 72 000,- Sk.

Pán Ježiš povedal „ Čo i len pobár vody podaný z lásky neostane bez odmeny“ / Mt 10.,42/. Vďaka Ti Bože za taký veľký prísľub. Vďaka Vám, farníci , znova za Vašu ochotu.

Felix Mikula

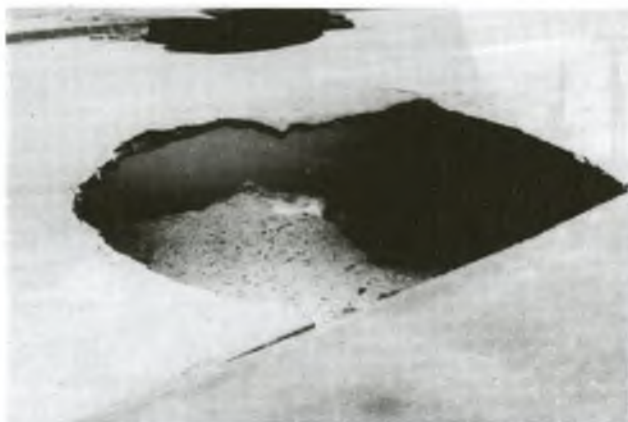
Podakovanie

Mesto Stupava dostalo Pamätnú medailu za vynaložené úsilie pri zabezpečovaní záchranných prác počas povodní v júli 1997. Ocenenie prevzal od gen. riaditeľa SVS MV SR Ing. Jozefa Lišku primátor mesta na stretnutí primátorov a starostov v Malackách, na ktorom sa zúčastnil aj minister vnútra SR.

Primátor mesta ďakuje za obetavý, iniciatívny prístup pracovníkom Mestského úradu Stupava, Mestského podniku technických služieb Stupava, Vodárni a kanalizácií Stupava, dobrovoľným požiarnikom, príslušníkom Mestskej polície, pracovníkom Domova dôchodcov veleniu a vojakom pluku CO Malacky, pracovníkom Povodia Dunaja a občanom - Stupavčanom, ktorí sa podieľali na záchranných prácach počas povodne. Prejavili maximálnu obetavosť a ochotu pri riešení kritickej situácie, v ktorej bol ohrozený maj etok občanov i mesta. Ocenenie, ktoré bolo udelené mestu, je prejavom uznania a podakovania práve týmto ľuďom a patrí im naše úprimné podakovanie.

Vodná priekopa pri kaštieli

1

2

1,2,3 Postupnosť času a ničivej sily - komunikácia Hlavná ulica

4

4,5 „Benátky“ Pod bitúňkom

6 Zátišie pri „Munkáci“

7,8 Voda opadla, zanechala nesmierne škody - Domov dôchodcov

8

Z kultúrneho leta

Začiatok kultúrneho leta patrí tradične prebliadke dychových orchestrov. Tento ročník po prvýkrát niesol názov a pravdepodobne už prebliadke aj natrvalo zostane: Stupavská krídlouka. Podujatie začalo sprievodom dychových orchestrov v čele s mažoretkami, ktoré sú pravou ozdobou. O ich profesionalite svedčí aj to, že mažoretky pod vedením p. A. Heribanovej získali na súťaži v Hodonine titul Majster ČR a stali sa úplným víťazom medzinárodných majstrovstiev mažoretiek pre rok 1997. Podujatie sa vydarilo a priaznivci dychovej hudby si vychutnali široký repertoár, ktorý ponúкло deväť dychových orchestrov z bývalého okresu Bratislava-viediek. Hostom podujatia boli Hrnčiarovani z Hrnčiaroviec - okres Trnava, ktorí priniesli so sebou i sponzora - Pivovar Horden, ktorý čapoval dobré pivo, „za málo peňaz“.

Diskotéky v amfiteátri, ktorých počet bol obmedzený počasím i ďalšími podujatiami v Borníku, prebiehali v poriadku, znížila sa hladina hlúčnosti a tiež aj počtu návštevníkov, až sa nakoniec zdá, že diskotekový boom opadá. Demeter z Fun rádia tvrdil, že stupavská mládež nie je vychovávaná pre diskotéky, pretože sa schádza až po desiatej hodine večernej.

Stupavský - svätjakubský jarmok - dopadol vďaka nepriaznivému počasiu smutnejšie ako minulý rok, napriek tomu všetci si prišli na svoje... Oživením jarmoku boli ukážky historických remesiel v podaní zručných remeselníkov.

Letné kino premietalo len sporadicky, silne ovplyvnené nepriaznivým počasím a keď sa premietalo, návštevnosť ďaleko zaostávala za minuloročným priemerom. Vysoké vstupné, ktoré je dikované distribučnými spoločnosťami a mračná komárov odplašili aj skalných divákov. Slovenské kiná pravdepodobne smerujú k zániku a všeobecný pokles návštevnosti signalizuje, že nie je až tak nereálny / myslíme ten zánik/.

Slabá návštevnosť zaskočila aj organizátorov benefičného Stupavského rockového festivalu, ktorý organizovalo združenie Another Dimension /Iný rozmer/ reprezentované pámmi Petrom „Elvisom“ Hurbanom a Petrom „Soni“ Jánošom. Rozpačitá odozva na podujatie, ktorá aspoň tri dni rezonovala v duši Stupavčanov, nasvedčuje tomu, že podujatie tohto typu si bude musieť nájsť iný priestor než stupavský amfiteáter. Podujatie, ktorého výťažok bol určený na podporu Ústavu mentálne postihnutých K. Matulaya, pri slabej účasti pravdepodobne nespĺnilo svoj demonštrovaný cieľ - prispieť deťom a postihnutým ľuďom k zmierneniu ich osudu.

Stupavské body si zaslúžili pekné letné počaste, čo sa odrazilo i na všeobecnom pohybe Stupavčanov za zábavou a dobrou náladou. Podujatia boli organizované na štyroch miestach a všade sa stretli so záujmom a hojnou účasťou. Športovým fanúšikom dobre padol futbalový zápas internacionálov Stupava-Vysoká pri Morave, ktorý dopadol 4:2 v prospech domácich. Veď sme si to zaslúžili!

Stupavský štrák je podujatie známe po celom Slovensku a vďaka dobrým kontaktom organizátorov a propagácii i v blízkom zahraničí, teda aspoň v Čechách a na Morave. Výborná zostava skupín a sólistov „country neba“ priťahli tisíce priaznivcov muziky o prírode, ľuďoch a ich ľudských starostiach. Tento štýl hudby má najviac priaznivcov, ktorí za jeho tónmi dokážu kráčať po celom Slovensku len, aby mohli byť prítomní na atmosfére stretnutí.

Kultúrne leto pomaly dozrieva...

Mažoretky, Bože aká krása!

Veselá muzika zo Stupavy

Majster košíkár - Svätjakubský jarmok

Stupava prišla „o svoj komín“

Stupava je zďaleka známa vďaka niekoľkým dominantám. Domáci sú zvyknutí, že v diaľke vidia kostolné veže, strechy panelákov a tiež komín stupavskej cementárne. Oprávnené sa radil medzi výškové dominanty, keď meral od zeme 55 metrov a nad štrnásť metrov vysokou budovou sa týčilo 41 metrov komína. S ukončením prevádzky cementárne doslúžil aj komín a terajšie stavebné zámery firmy Cevaservis a.s., ktoré sa realizujú postupne, si vyžiadali jeho likvidáciu. Stavebný ruch v areáli nasvedčuje tomu, že sa tu realizuje úspešný a dynamický podnikateľský zámer, pri maximálne ekonomickom využití existujúcich objektov. Nelikviduje sa teda fabrika a jej výrobné priestory, ale upravujú sa tak, aby slúžili novému využitiu. Likvidáciu komína - odstrel - zabezpečovala firma GAVKUM s. s. r.o. Bratislava pod vedením technického vedúceho odstrelu Ing. M. Čechvalu. Priamo pri výkone sme zastihli jeho zástupcu Ing. P. Vaška, ktorý nás informoval, že odstrel komína je naprojektovaný tak, aby zostala zachovaná a staticky nepoškodená hala, nad ktorou je komín. Odstrelu komína predchádzal odstrel železobetónového skeletu, ktorý bol vysoký 24 metrov s pôdorysom 15x15 m s objemom 1200 t. Zaujímavé na tom bolo, že skelet bol „prilepený“ k budove, ktorá mala zostať nepoškodená, dokonca bol v nej umiestnený rozvádzač - a zostal po odstrele funkčný. Na odstrel skeletu bolo použitých 190 náloží. Pri odstrele komína bolo navrtaných v telese komína 53 vývrtov, do ktorých išli po dve náložie trhaniny Danubit 1. Spolu stošesť náloží predstavovalo 8 kg trhaviny. Vzhľadom na rozlet materiálu pri odstrele, kedy úlomky dosahujú rýchlosť 300m/s bola v areáli vytýčená bezpečnostná zóna a rad ďalších opatrení. V pondelok 30. júna presne o 15.00 hod vykonal Ing. Vaško odstrel komína. Fúkal silný vietor a po silnej rane komín ako keby strnul „v nemom úžase“ - zaváhal a zrútil sa pár metrov od budovy hlavného rozvádzača elektrického prúdu.

Presne tam, kde mu určili, rozsypal sa na tisícky tehál a úlomkov. Na streche budovy zostala hĺbka tehál a prach sadal na listy brezy „strešnej“, ktorá ďalej rastie, i keď už nie vedľa komína. Perfektnú prácu pochválili zvedavci, ktorí sa postupne vynárali z bezpečných úkrytov. Komín sa stal minulosťou, zmizol ako sa hovorí „len sa tak za ním zaprášilo“. Možno na chvíľu na prítomných okrem prachu sadla aj nostalgia za starou dominantou Stupavy, za komínom fabriky, ktorá ho už roky nepotrebuje.

Posledný pohľad na cementársky komín

Niekoľko kilogramov výbušniny a stratil sa v prachu

Čo nové má LUCIE ?

Naša dopisovateľka B. Serdelová pripravila pre Stupavan exkluzívny rozhovor s členmi skupiny LUCIE, ktorá účinkovala na trojdňovom, doteraz najväčšom slovenskom festivale HuRyTan 97 v Bratislave. Zúčastnilo sa ho 240 účinkujúcich. Prinášame jej rozhovor s Davidom Kollerom /spev, bicie/ a Michalom Dvořákom /klávesy/.

Stupavan: Čo nového má Lucie ?

D: Momentálne pripravujeme dokument o Lucie od jej vzniku až po súčasnosť a pracujeme tiež na novom albume.

M: Dostali sme ponuku od Olympijskej komisie reprezentovať českú kultúru na OH 2000, premýšľame o nej.

Stupavan: Ako ste podporili ľudí postihnutých záplavami?

D: Pripravujeme benefičný koncert, ktorý by mal byť v Prahe. Hrať bude asi aj skupina PUSA, v ktorej pôsobia a WANASTOWI VJECY / R. Kodym/.

Stupavan: Akú najneprijemnejšiu otázku si dostal od novinára ?

D: Ono to bolo neprijemné nakoniec pre toho novinára. Neustále ma žiadal, aby som mu povedal niečo, čo som ešte nepovedal nikomu. Tak som mu povedal jedno „sprosté“ slovo a on potom urazený odišiel.

Stupavana: Kde hľadáte inšpiráciu ?

D: Našou inšpiráciou sú jednoznačne ženy.

Stupavan: Niektoré ženy by sa mohli uraziť, lebo vo vašich textoch vyznieva žena ako „naivka“ a niektoré texty sú vulgárne. Ešte vám nikto nevynadal ?

D: Ale áno. Ale nie je to tak myslené, že celé ženské pokolenie posielame niekam do „hája“, chceme sa pri tých textoch len trochu baviť. My máme „baby“ vážne radi. Raz sme zobrali nejakého stopára a keď zistil kto sme, vyčítal nám, že naše texty sú vulgárne. Je fakt, že si občas zanadáваме.

Stupavan: K vášmu novému albumu, respektíve niektorým pesničkám možno povedať, že sa odkláňajú od štýlu. Budete pokračovať v tomto trende ?

D: My nie sme tí, ktorí búrajú rebríčky diskotiek, nechceme byť programátormi, ale v prvom rade hráčmi. Okrem toho v poslednom albume sa vyskytli len dve pesničky takého charakteru.

- barbora serdelová-

Stretnutie s najúspešnejšími žiakmi

Najúspešnejší žiaci Základnej školy na stretnutí s primátorom

Primátor mesta Stupava Ing. Daráš pozval najúspešnejších žiakov stupavských škôl v školskom roku 1996/97 na stretnutie, kde im okrem poďakovania odovzdal aj malý darček. Pozvaní boli žiaci základnej, základnej umeleckej a osobitnej školy. Stretnutie sa konalo 25. júna v obradnej sieni mestského úradu a zúčastnilo sa ho 88 žiakov. Primátorovi predstavili zástupkyne pedagogického zboru svojich najlepších žiakov. Na záver primátor v príhovore zdôraznil záujem a podporu mesta školám a ocenil prácu učiteľov, pod vedením ktorých žiaci dosiahli úspechy v súťažiach a v mimoškolskej činnosti. Okrem poďakovania žiakom za výbornú reprezentáciu školy a svojho mesta primátor poďakoval pedagógom za ich obetavú prácu v niekedy zložitých a ťažkých podmienkach. Zdôraznil tiež, že škola, rodina i celá spoločnosť musia pomáhať deťom - nastupujúcej generácii vystríhať sa a brániť sa nástrahám, ktoré sú na nich nastrážené v dnešnej spoločnosti v podobe drog, závislosti s nimi súvisiacej kriminality.

S nastávajúcim začiatkom školského roku 1997/98 začína neľahká, tvrdá a náročná práca v školách, ktoré budú chcieť obhájiť dosiahnuté výsledky a navyše ich prekonať. K týmto metám vedie cesta každodennej poctivej a tvorivej práce, pre ktorú je práve profesia učiteľa naďalej poslaním, ktoré sa vykonáva s celým srdcom a dušou. Vážme si prácu pedagógov, ktorí vkladajú do našich detí poklady múdrosti, morálky a človečenstva. Prajeme im v novom školskom roku veľa síl, optimizmu, ktorý nájde priaznivú odozvu v myslení a konaní ich žiakov. Deťom prajeme radosť z učenia a dosiahnutých úspechov, aby boli pýchou svojich rodičov.

Predstavujeme riaditeľa Základnej školy v Stupave

S novým školským rokom prišiel na Základnú školu v Stupave nový riaditeľ p. PaedDr. Marián Daniel. Ako o sebe prezradil pochádza z podobného prostredia - z malého mesta Šurany, kde sa naučil pracovať a nebáť sa žiadnej práce, vie murovať, betonovať, pracovať v záhrade i strihať vinohrad, jednoducho od žiadnej práce sa neodtahuje, dokáže priložiť ruku k dielu. A veru, stupavská škola, ktorá roky trpí nedostatkom financií na opravy a údržbu, tá veru

dá zabráť aj murárskej čate! Zo svojho súkromia prezradil, že je ženatý, má štyri deti. Medzi jeho záľuby patrí organizovanie športových, kultúrnych a spoločenských podujatí. Za svoju dobrú vlastnosť považuje to, že dobre vychádza s deťmi aj dospelými a nepovažuje sa za konfliktný typ človeka alebo riaditeľa. Pre časopis Stupavan bol ochotný poskytnúť rozhovor, uprostred horúckovitých príprav na začiatok školského roku.

Stupavan: Prišli ste do nového prostredia, ste vo funkcii riaditeľa školy, pred Vami je nový školský rok - čo v danej situácii považujete za najdôležitejšie a čo treba čo najskôr urobiť?

- Škola sa nachádza v situácii, kedy nie sú k dispozícii finančné prostriedky na to, aby sa tu vytvorilo kultúrne prostredie pre poslanie školy.

Mám za to, že aj prostredie vychováva a prostredie školy - budov, tried a okolie skôr zarmucujú než by pozitívne vplývali na učiteľov i žiakov. Škola potrebuje rekonštrukciu, musia sa vykonať nevyhnutné opravy napríklad strechy, o tú sa budem musieť postarať najskôr, aby nám nezatekalo do tried atď.

Škola musí plniť svoje poslanie - vychovávať a vzdelávať deti, od ktorých raz bude závisieť naša budúcnosť. To čo do nich teraz vložíme, to sa nám vráti. Ak nebudeme vychovávať

a vzdelávať deti a mládež pre budúcnosť, nebudeme mať z čoho žiť, nebudú prostriedky ani v budúcnosti. Budem sa snažiť, aby sa v škole upevnil poriadok a disciplína. Zároveň sa budú vytvárať podmienky pre voľný čas detí, mám v pláne vybudovať basketbalové ihrisko, dráhu pre korčuliarov /kolieskových/, aby deti mali možnosť pre aktívne využívanie voľného času.

Ako to všetko dokázať? Verím v podporu rodičov, mesta i podnikateľov a v svoj osobný príklad, aby sme spoločne každý podľa možnosti vytvorili stupavským deťom dôstojné podmienky prevzdelávania. Veď v škole trávia polovicu dňa a malo by nám záležať na tom, v akom prostredí a za akých podmienok. Urobím všetko pre to, aby neodchádzali deti do bratislavských škôl, aby tu doma mali vytvorené podmienky a možnosti porovnateľné i lepšie než v okolitých školách. Začiatkom októbra budem iniciovať verejné stretnutie rodičov a všetkých, ktorým záleží na stupavskej škole, kde by sme mali nájsť spoločné východisko, spoločnú reč i chuť do práce, ktorá jediná môže všetko zmeniť.

Riaditeľ školy za krátky čas objavil slabé miesta školy a snaží sa nájsť východiská. Veríme, že vo svojom úsilí nezostane sám, pretože ide o našu školu a naše deti. Prajeme mu veľa síl a optimizmu v jeho práci.

-ps-

Najúspešnejší žiaci Základnej umeleckej školy na stretnutí s primátorom

Najúspešnejší žiaci Osobitnej školy na stretnutí s primátorom

Predstavujeme Súkromný majetok LANDOR s.r.o. Stupava

Minulý rok v októbri bol sprivatizovaný Štátny majetok Stupava. Od 30.10.1996 existuje pod názvom Súkromný majetok LANDOR s.r.o. V čase privatizácie zamestnával ŠM Stupava 168 zamestnancov, dnes zamestnáva 164. Neprišlo k zrušeniu žiadnej prevádzky, dnes fungujú: rastlinná výroba, živočíšna výroba vrátane bitínku, mliekarnu, syrárnu, v ktorej bude v blízkej dobe oživená výroba, špeciálna rastlinná výroba - vinohrady, sady a tiež kapustáreň., technické služby - dielne, strojový park. Spoločnosť hospodári na 3086 ha pôdy, ktorá bola obrozená a zasiata.

Jedným z konateľov je Ing. Milan Johanes, riaditeľom je MVDr. Miroslav Suchý.

V Stupavane sme uverejnili rozhovor s bývalým riaditeľom ŠM p. Jančárom v auguste minulého roku. Činnosť tejto firmy si zalúži pozornosť, pretože je jedným z najväčších zamestnávateľov v Stupave a pomaly jedinou firmou zameranou na prvovýrobu. Dnes prinášame rozhovor s konateľom firmy p. Ing. Johanesom.

Stupavan: Pomaly uplynie rok od dňa, kedy ste prevzali ako súkromná firma bývalý Štátny majetok Stupava. Už ste aj orali, siali a skončila aj žatva... V čom vidíte posun k lepšiemu, ak porovnáte stav v októbri 1996 a dnesok?

Ing. Johanes: Nerád by som hodnotil situáciu už teraz. Celkovo môžeme zhodnotiť naše snaženie vrátane výsledkov až po celoročnom pôsobení, t.j. po uzávierke roku 1997. Čiastkové výsledky sú, ale špecifikovať ich ešte nebudem, najskôr až keď bude všetka úroda „pod strechou“. Zatiaľ máme za sebou žatvu.

Hustosiate obiloviny - pšenica, raž, jačmeň, ovos, triticales sme mali zasiate na výmere 941 ha a repku na výmere 161 ha. Žatevné práce sme zabezpečovali štyrmi kombajnmi firmy Agroslužba a.s. Zohor, dopravu z polí vlastnými vozidlami. Nepriaznivé daždivé počasie sa podpísalo na dĺžke žatevných prác - trvali šesť týždňov - i na výnosoch a vyšších nákladoch.. Najnižšie výnosy boli pri ozimínach, z na jar siatych obilovín sú najlepšie výnosy jačmeňa a ovsu. Napriek tomu, že výnosy boli oproti predpokladu nižšie o 25-30%, v porovnaní s majetkami a družstvami v okolí sú naše výnosy veľmi dobré.

Práca roľníka a jej výsledky sú vo veľkej miere závislé od vonkajších faktorov, ktoré

nedokáže ničím ovplyvniť. Patrí sa zavŕšenie žatvy a celoročných prác osláviť, a preto sme pripravili pre našich zamestnancov dožinkové slávnosti, ktoré sa konali v spoločenskej sále Cevaservis a.s. Vo všeobecnosti súčasnú situáciu môžu zhodnotiť vlastní zamestnanci alebo aj mnohí Stupavčania, ktorí pozorne sledujú naše kroky i výsledky.

Stupavan: Ľudia sa ťažko vyrovnávajú so zmenami a možno i s nedôverou čakali, čo im zmena majiteľa podniku priniesie. Môžete charakterizovať zmeny, ktoré ste zaviedli, ktorými podnik prešiel, prípadne, ktoré ho ešte čakajú?

Ing. Johanes: Na poradách jednotlivých úsekov - prevádzok v decembri 96 a v januári 97 sme zamestnancom predložili našu predstavu do budúcnosti, vysvetlili nejasnosti a otázky a myslím, že sme sa dohodli na tom, že pri obojstrannej snahe a dôvere prídu výsledky k spokojnosti všetkých.

Rok 1997 sme nazvali „rokom stabilizácie“ - či výrobného programu, materiálneho zabezpečenia, zamestnancov a vlastne celkových pomerov. Postupne stabilizujeme THP a taktiež kategóriu „R“, čo sa týka pracovných povinností a následne platových ohodnotení. Nikoho sme doteraz „nevychodili“, každý dostal príležitosť „tam, kde mu to sedí“. Vážime si prácu všetkých zamestnancov, čoho dôkazom je aj zábava v Cevaservise pri príležitosti Dňa matiek a dožinková zábava, po skončení žatvy. Postupne zhodnocujeme e všetky možné činnosti po jednotlivých úsekoch a snažíme sa, aby všetky boli predovšetkým efektívne.

Stupavan: Stupava je preslávená pestovaním kapusty. Čo je pravdy na tom, že tento rok ste kapustu nesadili a čo bude s prevádzkou kapustárne?

Ing. Johanes: Pestovanie kapusty bolo

plánované pre rok 1997 na výmere 40 ha. Avšak po vyhodnotení výsledkov za rok 1996 sme rozhodli tak, ako sme rozhodli aj urobili! Prečo? Aké boli dôvody? Predovšetkým vysoké náklady na výrobu kilogramu kvasenej kapusty, ktoré predstavovali až 14 korún a tiež skutočnosť, že nebol zmluvne zabezpečený odbyť. K dnešnému dňu zásoby kvasenej kapusty predstavujú cca 250 ton! Máme problém predat ju pri cene 5-7 korún za kilogram.

A čo bude s kapustárnou?

V prvom rade zostane súčasťou a vo vlastníctve majetkov. V prípade, že sa nám podarí znížiť zásoby, tak kúpime tento rok určité množstvo od prvovýrobcov - veď aj v minulom roku polovica spracovanej kapusty bola nakúpená od cudzích pestovateľov!

Stupavan: Pre mesto je vždy veľkým prínosom, ak tu pôsobí dobrá a prosperujúca firma s množstvom pracovných príležitostí. Okrem toho, že poskytuje ľuďom prácu, očakáva sa, že svojimi aktivitami sa zapojí i do projektov a do života a riešenia problémov mesta. Plánujete aj Vy prejavit sa voči mestu a jeho aktivitám a chcete byť pre Stupavu to, čím sú VSŽ pre Košice?

Ing. Johanes: S VSŽ Košice nás neporovnávajte, lebo činnosť majetkov z hľadiska efektívnosti je úplne iná. Ktoré majetky sú ziskové? Veľa ich nie je, ale verím, že sa medzi ne čoskoro zaradíme. Veď za obdobie január-október 96 ŠM „vyprodukovali“ 13 miliónovú stratu! Na druhej strane sme si vedomí, že poskytujeme najviac pracovných príležitostí v meste, preto sa od začiatku snažíme, aby všetci boli nielen zamestnaní, ale aj spokojní. Postupne nadväzujeme spoluprácu nielen s výrobnými, ale aj so spoločenskými organizáciami pôsobiacimi v Stupave. Zatiaľ vidím rezervy v spolupráci s Mestským úradom, ako s orgánom mesta, ale nie z našej strany.

Stupavan: Každý podnikateľ má svoj tajný plán, vždy niečo v zálohe. Pripravujete pre Stupavu nejaké prevzatie?

Ing. Johanes: Plány a predsavzatia musí mať každý podnikateľ. Máme ich aj my, ale realizovať ich bude možné najskôr v roku 1998. Dovtedy musíme napraviť a vyriešiť následky mnohých neuvážaných rozhodnutí a opatrení predchádzajúceho vedenia ŠM.

/rozhovor pripravil ps-/

Nezamestnanosť a možnosti rekvalifikácie

Problém nezamestnanosti je stále aktuálny a nie je zvláštnosťou, že i vo svojom blízkom okolí sa stretávame s ľuďmi, ktorí stratili prácu a dostali sa do situácie, kedy musia hľadať svoje nové miesto a uplatnenie. Pominuli časy doživotných alebo aspoň do - penzijných istôt a človek, ak sa chce uplatniť, musí na sebe neustále pracovať, hľadať nové možnosti svojho uplatnenia na trhu práce. Pochopiteľne i riešenie tohoto problému je individuálne a v mnohom závisí od postoja človeka k práci, k zabezpečeniu sociálneho postavenia svojej rodiny a podobne. Štát ako taký sa snaží byť nápomocný prostredníctvom určitého systému sociálnej politiky a nástrojov zabezpečenia a okrem pasívnej pomoci - podpory v nezamestnanosti, orientuje činnosť úradov práce na aktívne pôsobenie na trh práce a vývoj nezamestnanosti.

Na stránkach Stupavana sme sa tejto problematike zatiaľ nevenovali, a preto prinášame obsiahlejší rozhovor s riaditeľkou Okresného úradu práce v Malackách p. Mgr. Janou Petrakovičovou.

Stupavan: Ako hodnotíte vývoj nezamestnanosti v okrese Malacky a konkrétne v Stupave v poslednom období a aká je situácia na trhu práce z hľadiska voľných pracovných miest v okrese.

Mgr. Petrakovičová:

Do okresu Malacky patrí 26 obcí s počtom ekonomicky činných obyvateľov 32 206 a k 30.6.1997 bolo v okrese evidovaných 2988 nezamestnaných. Miera nezamestnanosti v okrese Malacky dosahuje 9,27% a v rámci Bratislavského kraja je najvyššia. Najnižšiu mieru nezamestnanosti v okrese vykazujú Borinka 3,6%, Plavecké Podhradie 4,37%, Jablonové 4,7%, Marianka 5,45% a Stupava 5,6%. Najvyššiu mieru nezamestnanosti vykazujú Plavecký Štvrtok 25,44%, Záhorská Ves 23,78 % a Veľké Leváre 15,86% .

V Stupave bolo napríklad v januári 182 nezamestnaných, pričom v júni už 219, z toho je 111 žien a 108 mužov. Celkový počet ekonomicky aktívneho obyvateľstva je 3904, pričom miera nezamestnanosti je len 5,6%. Rast počtu nezamestnaných v júni t.r. je spôsobený príchodom absolventov stredných a vysokých škôl. V porovnaní s inými obcami má Stupava nízku mieru nezamestnanosti. Uvedený fakt súvisí

s polohou mesta a väčšou ponukou pracovných príležitostí aj pre uchádzačov so základným vzdelaním, ktorú poskytuje Bratislava. Z iných obcí z hľadiska územnej mobility do zamestnania dostávame signály o neochote cestovať do zamestnania v nadväznosti na výšku cestovného.

Situácia vo vývoji voľných pracovných miest sa zhoršila. Kým v prvom štvrtroku pripadalo na jedno voľné pracovné miesto 17 evidovaných nezamestnaných, v druhom štvrtroku už je to 18. Momentálne je hlásených 170 voľných pracovných miest.

Najčastejšie ponúkané profesie sa týkajú vyučených, ako sú profesie predavačka, zvärač, šička, kuchár, čašník. Pre evidovaných nezamestnaných so stredoškolským vzdelaním sú najviac ponúkané pracovné miesta pre sekretárky a administratívne pracovníčky s podmienkou ovládania cudzieho jazyka a práce s PC.

Pre vysokoškolsky vzdelaných sú ponúkané miesta učiteľov. Najmenej je voľných miest pre nezamestnaných so základným vzdelaním, prípadne bez vzdelania. Zároveň sú najrýchlejšie obsadené, ale charakterizuje ich aj najčastejšia obmeniteľnosť.

V oblasti rozvoja malého a stredného podnikania prevažujú služby obchodné, krajčírské, čalunnícke, opravárenské, doprava a stavebníctvo.

Stupavan: Rekvalifikácia je považovaná za jeden z najúčinnějších spôsobov prevencie nezamestnanosti. V čom spočíva pomoc úradu práce pri rekvalifikácii uchádzača o zamestnanie a aká je konkrétna ponuka?

Mgr. Petrakovičová: OÚP v Malackách vyvíja maximálne úsilie, aby sa znížil počet evidovaných nezamestnaných v okrese. Na splnenie tohto cieľa využívame všetky formy aktívnych opatrení trhu práce. Rekvalifikácia je ťažiskovým nástrojom AOTP. Pod týmto pojmom sa rozumie taká zmena kvalifikácie uchádzača o zamestnanie, ktorú je potrebné zabezpečiť získaním nových znalostí a zručností, teoretickou alebo praktickou prípravou umožňujúcou pracovné uplatnenie vo vhodnom zamestnaní.

Na základe analýzy trhu práce vychádzame v ústrety evidovaným nezamestnaným ponukou rekvalifikačných kurzov v tých profesiách, po ktorých je veľký dopyt. Z robotníckych profesií sú to : zvärač, kurič, murár, šička... Napriek pomerne vysokému počtu voľných pracovných miest

v uvedených profesiách sa v evidencii nenachádzajú evidovaní nezamestnaní, ktorí by spĺňali požiadavky pre úspešné absolvovanie rekvalifikácie.

Stupavan: Ako hodnotíte záujem nezamestnaných o rekvalifikačné kurzy ich úspešnosť a predovšetkým účinnosť, teda mieru uplatnenia absolventov rekvalifikačných kurzov na trhu práce.

Mgr. Petrakovičová: Zo strany nezamestnaných je záujem o zaradenie do kurzov Práca s personálnym počítačom a podvojné účtovníctvo. Pri výbere sa prihliada na spôsobilosť uchádzačov na výkon rekvalifikovanej práce, vek, zdravotný stav, doterajšiu kvalifikáciu a jej účelné využitie v príprave na novú profesiu. Prednostne sú do kurzov zaraďovaní tí nezamestnaní, ktorí už majú prísľub od zamestnávateľa.

Z našej strany venujeme zvýšenú pozornosť mladistvým bez ukončeného vzdelania a absolventom. Na základe žiadosti zamestnávateľa môže OÚP poskytnúť príspevok na rekvalifikáciu jeho zamestnancov, ak po ukončení rekvalifikácie bude zamestnávateľ zamestnávať zamestnanca najmenej po dobu 12 mesiacov, alebo ak sa rekvalifikácia uskutočňuje ako súčasť opatrení umožňujúcich obmedziť alebo predísť hromadnému prepúšťaniu.

Významným nástrojom aktívnej politiky trhu práce je aj vytváranie nových pracovných miest. Napr. za 1. polrok 1997 bolo uzatvorených 100 dohôd a vytvorených 313 pracovných miest. Z uvedeného počtu zamestnávateľa vytvorili 89 miest, evidovaní nezamestnaní na samozamestnávanie 28 a 16 miest bolo vytvorených v oblasti verejnoprospešných prác. Okruh verejnoprospešných prác umožní dočasne / maximálne 12 mesiacov/ zapojiť do pracovného pomeru dlhodobu evidovaných znevýhodnených skupín.

Pri stanovení výšky príspevku sa OÚP riadil rozpočtom AOTP a príspevok bol poskytovaný iba tým subjektom, ktoré dodržiavajú všetky právne normy v oblasti zamestnanosti a odvodovú povinnosť do fondov.

Podrobnejšie informácie poskytnú záujemcom pracovníci OÚP Malacky, Pezinská 1098/19, 901 01 Malacky.

/rozhovor pripravil -ps/

Z histórie**Na budúcu pamiatku ...**

V súvislosti s rekonštrukciou kaplnky na Medených Hámroch historik dr. Ivan Mrva CSc. objavil v Slovenskom národnom archíve latinský text - odpis dokumentu v písomnostiach vizitácie stupavskej fary z r. 1788, ktorého preklad uvádzame: Dávam na známosť a dôveryhodne vyhlasujem, že múdry a opatrný Ján Mayer senátor, občan a mediarsky majster slobodného kráľovského mesta Bratislavy z vlastnej chvályhodnej horlivosti v nedávnych rokoch v takzvanom Majovskom údolí / Majo valle/, ktoré je pod správou stu pavskej fary, pre svojich ľudí v hámroch tamže pracujúcich, budovu kaplnky postavil s oltárom, kňazskými pomôckami a ostatnými náležitosťami ju nechal vybaviť. Ja dolupodpísaný s dovoľením najctihodnejšieho pána generálneho vikára ostríhonského Michala Frivaisa atď. a arcibiskupskej kúrie, že 26. mája vo sviatok sv. Filipa, ktorý pripadá na šiestu nedeľu po Veľkej noci v roku dolupoznačenom, spomenutú kaplnku pontifikálne som posvätil na verejnú modlitebňu pod menom a patrocíniom sv. Michala Archanj ela a v nej som odslúžil slávnostnú spievanú svätú omšu s fanfármi, bubnami a strelbou z mažiarov za asistencie ctihodného správcu stupavskej fary s kaplánom, spolu s farármi z Lozorna a /Záhorskej/ Bystrice. V prítomnosti pána zakladateľa s celým svojim domom, obzvlášť však jeho staršieho syna, ctihodného a znamenitého pána Hermengilda Mayera, kanonika a profesora premonštrátskeho rádu kláštore v Lúke a súčasne farára v Prostejove na Morave a tiež v prítomnosti ďalších veľkých mužov a veľkého mno žstva iných účastníkov. Na potvrdenie tohto - Bratislava 28. mája roku od pôrodu Panny 1743 Ján Jozef Bajtl, prepôst Panny Márie de Glogonca, kanonika lektora združenej kapituly Bratislavskej.

Konc jak živé...

V léce je obarková sezóna a tento rok sa tuším eném obarky urodzili, nic zvláštního sa nestauo. Druhé nerobím eném ich obírám a nakuádám jak zjednaná. Leze mi to na nervy tak jak tí bajpródské komáre, kerých po tej velikej vodze je furt dost. Nestačá sa lábnút. Už sem si mysleua, že budem aj radostne prevkapeňá, ale nic z tebo nebyuo eném mrzutosci.. Došuo mi vyúčtovani za elektriku a mneua sem tam prepuatek. Čovjeka to poteší, zvlášť dneskáj, ket chodzá skúr nedopuatký. Vybraua sem sa teda do Mauac ek, reku idem sí ich vybrat a hnet sí v tem okresním mjesce

volaco kúpím, eném pro radost tak jak ze zapomenutých peňez. Došua sem do tej kancelárne, podaua aj občanku, reku nech mi ich načítá. Kukua na mňa, kukua do občanky a povídá, vy ste si tí peníze už vybrali. Jak vybraua - vyplěščiua sem okále, keby tam nebyuo sklo, spadnú mi do tebo jejíbo sublóta... Co sem si vybraua,- snat ten stari mňa nepredbjeheu - prelecelo mi rozumem. Byu tu pán X.Y. a ten peníze prebral. Jak pán X.Y., butaua sem fri ško vzduch, lebo sem sa vidzeua na tých pjejných kachličkách složená jak spartakiádní lebátko. Šak já bo nepoznám, co ste mu to dali, gde bo budem bledat, na kerébo vreda potom scete občanku!!! Taký jed do mňa stúpiu, že na tú chvílu byli jedovaté briby oproci mne neškodným pocherajem. Že ona za to nemože, že určite sem bo splnomocniua, ináč by mu to nevydaua a strčiua mi listek s ménem aj číslem občanky. Leceua sem k policajtom, tí si to prevjerili, ale mňa nepotešili. Tá občanka byua kradnutá, čo vjek kerému patriuae byu poctivý cbudák a tá potvora co mňa takto okradua sa volagde ucbebtáua. Samosebú išua sem dál, za samým šefem, ná šak já tí peníze mosím mjet, já sem to puaciua z penzije, nemá si gde ukradnúť. Taký ješák na tem úradze mi povídau, že on vjeri mne ale aj tej pracovničky a že mám si svoje peníze vymábat od tebo komu byli vydané. Ná co sem já zabiua otca aj mater, abybch podstúpiua šrapáciu se súdama. Nestačiuo, že náš stareček skrz trnku prebráli na súdze roli aj kus vinobradu . nesceua sem brešit, ale sem zabrešiu, porát straciu imič. Šak takto je to na tem sujec! Eném bych nezapuacia inkaso, už by poslali montéra, už by sribau dráty a odpájau hodziny a moje peníze sí v lufce. Tak sem byua nešťasná, že sem sa utešovaua eném s tým, že nejsem vdova. Aní nevím proč mňa to potešiuo, ket ten starý eném frfle a chodzí po dvori jak pokazené hodziny. Ale čovjek si nemože zúfat. Potom sem si pomysleua na tých chudákú co ím tá voda ufám zebraua hodziny aj s domem, co tí mají povídat, kdo ím pomože, s kým sa oni budu súdzit ? Nakonec ostane čovjek odkázaný eném na sebjá a ket sa k nemu volagdo pridá, jak keby to došuo z neba. Ket sem sa prebraua z tej lítosci, napísau sem list do Markízy, šak je to hen, konča humna, snat mňa pochopjá, snad mi pomožú. Čovjek mosí vjedzet odpúšcat, ale mosí sa vjedzet aj bránit! Nech sa vám to nestane!

Mariš Pilná

Spoločenská kronika**Narodili sa**

Soňa Zemanová
Richard Hrebačka
Nikola Grňová
Valéria Prokešová
Kristína Hrubá
Soňa Dančíková
Andrej Fribert
Tomáš Cuninka
Vanessa Obselková
Monika Čukašová
Terézia Lagová
Simona Belošičová
Kristián Gyepeš
Peter Zeman
Lucia Lennerová

Opustili nás

Jozef Štefek
Paulína Sobolíčová
Anton Mikulášek
Ferdinand Draboš
Ján Suchý
Štefánia Slezáková
Julia Duchoslavová
Jozef Ukropec
Jozefína Kiripolská
Mária Bartalská
Jozefína Binderová
Jozef Obermár
Jozef Blecha
Mária Vtáčková
Mária Klasová
Emília Slezáková
Dominik Zárecký ml.
Otokar Petruš
Ladislav Kastler
Mária Procházková

Zosobášili sa

Peter Veselý a
Zuzana Masarovičová
Martin Hason a
Ludmila Kotlebová
Stanislav Spál a
Katarína Rybárová

Spomíname

V sobotu 30. augusta t.r. si pri svätej omši vo farskom kostole v Stupave, veriaci tejto farnosti s vďačnosťou, láskou a živou spomienkou pripomenuli tridsiate výročie od smrti dôstojného pána Emila Pribyla, ktorý pôsobil v Stupave.

Pri príležitosti 725. výročia prvej písomnej správy o Stupave v r. 1994 bola vdp. E. Pribylovi udelená in memoriam Pamätná medaila za prínos na duchovnej a morálnej obrode.

OZNAMY

Zrekonštruovaná kancelária JUDr. Besedičovej začala opäť svoju činnosť v bývalých priestoroch nad Požiarnou zbrojnicou v Stupave. Úradné hodiny: streda 9.00-16.00, piatok 9.00 - 16.00.

Slovenská pošta š.p., stredisko poštovej prevádzky Bratislava-vidiek:

Oznam o novom druhu poštových zásielok

Slovenská pošta š.p. dňom 1. septembra 1997 uvádza na trh nový druh zásielok:

Prioritné zásielky

Ide o zásielky tuzemského styku, ktoré sú osobitným druhom zásielok. Zásielky sa budú spracovávať a prepravovať osobitne, pričom pošta zabezpečí ich dodanie nasledujúci deň po dni podania. Zásielky môžu byť podané na všetkých poštách SR, adresované môžu byť na všetky dodávacie pošty SR. Prioritné zásielky možno podávať len pri priehradke pošty. Zásielka musí byť označená v ľavej hornej štvrtine adresnej strany poznámkou „Prioritná zásielka“. Pre prioritné zásielky je stanovená najvyššia hmotnosť 2 kg. K prioritným zásielkam nemožno požadovať žiadne služby, ani uvádzať na nich udanú cenu. Výplatné sa uhrádza v hotovosti, výplatnými známkami, úverom a výplatným strojom. Výplatné sa vypočíta podľa hmotnosti, príjem sa nepotvrzuje. Prioritné zásielky sa podávajú v dňoch pondelok-piatok.

Slovenská pošta š.p. si dovoľuje upozorniť ctených zákazníkov na § 45 ods.3 Poštového poriadku, v ktorom sa hovorí:

„Pošta nemusí doručovať zásielky, ak sa vyskytnú pre doručovateľa závažné prekážky - voľne pobežujúci psi.

Ak je doručovateľovi znemožnený voľný prístup k domovým schránkam alebo do domu, môže Stredisko poštovej prevádzky zastaviť doručovanie do domu až do odstránenia prekážky.

Upozornenie sa zasiela vlastníkovi domu písomne. Preto vyzývame občanov,

ktorí sú majiteľmi voľne pobežujúcich psov, aby si počas doručovania zabezpečili ich zatvorenie a tak umožnili doručenie zásielok.

Vykonávam všetky murárske a obkladačské práce, montáž sadrokartónu, výmenu bytových jadier a autodopravu vozidlom 1203.

Tibor Mihalovič, Marianska 14, Stupava, t.č. 07/5933 637.

Podnájom hľadajú dvaja slušní chlapi - stačí jedna izba s kúpeľňou. Cena dohodou.

T.č. 07/5933 637.

OPRAVA

V Katalógu obchodu a služieb 97 bolo uvedené nesprávne číslo telefónu obvodnej plynoslužby. Ospravedlňujeme sa účastníkovi, omylom uverejneného t.č., za obťažovanie, ktoré sme mu týmto spôsobili.

Správne telefónne číslo na obvodnú plynoslužbu je :

07/ 5934 455

Zo zápisníka polície

Dňa 1.7. 1997 bolo na MsP nahlásené, že neznámy páchatel sa dobýja do bytu na 4. poschodí Mlynská 5. Po príchode bolo zistené, že majiteľ bytu stratil kľúče a nechal si odvrtať zámok.

Dňa 1.7.1 1997 bola hliadka MsP požiadaná OO PZ SR Zohor o zadržanie podozrivej osoby p. K. Menovaný bol zadržaný a odovzdaný OO PZ SR Zohor.

Dňa 2.7.1997 o 14.15 hod. bolo telefonicky oznámené na MsP, že pri Zdravotnom stredisku sedí v otvorenom aute chorý muž, ktorý bol okradnutý. Bolo zistené, že menovaného okradli neznámi muži v taxíku o 4.000,- Sk a potom ho vysadili. Prípado prevzalo OO PZ SR Zohor.

Dňa 2.7. 1997 o 15.20 hod. bola oznámená krádež horského bicykla na Hlavnej ulici pred Cukrárnou. Škoda činila 30.000,-Sk. Prípado prevzalo OO PZ SR Zohor.

Dňa 3.7. 1997 o 22.55 hod. bolo telefonicky oznámené, že v bytovke na Železničnej ulici leží nejaký chlap. Po príchode bolo zistené, že sa jedná o p. B.J., ktorý mal na hlave tržnú ranu. Bola privolaná sanitka.

Dňa 6.7.1997 o 5.20 hod. bolo oznámené z OO PZ SR Zohor, že bola v Stupave odcudzená Š 100 červenej farby. Po vozidle sa nenašla nijaká stopa.

Dňa 6.7. 1997 o 15.40 hod. bolo telefonicky oznámené, že na ul. Hlavnej 54 uniká plyn. Bol vyrozumený obvodný plynár a spolu bola vykonaná kontrola. Bolo zistené, že k úniku plynu prišlo pri manipulovaní s grilom. K zraneniu osôb neprišlo.

Dňa 12.7.1997 o 00.10 prišla osobne nahlásiť p. Š, že bola vo svojom byte napadnutá p. M. V sebeobrane ho pichla nožom do hrudníka, spôsobila mu len povrchové zranenie. Prípado prevzalo OO PZ SR Zohor.

Dňa 12.7.1997 o 19.20 hod. bola nahlásená krádež gulovnice z bytu na ul. S. Chalupku. Páchatel stihol zbraň predať. Prípado prevzalo OO PZ SR Zohor.

Dňa 12.7.1997 bolo nahlásené strážnou službou z Cevaservis, že pravdepodobne vyrušili neznámeho páchatela, ktorý kradol v areály drevené dosky. Po zásahu hliadky bol páchatel zadržaný. Bol vyrozumený majiteľ firmy a prípad prevzalo OO PZ SR Zohor.

Dňa 13.7.1997 o 4.00 hod. nám bolo znovu oznámené, že v areály Cevaservis sa potuluje nejaká osoba. Pri kontrole okolia sme zadržali páchatela p. H., ktorý si chcel prilepiť krádežou železa.